

СИЛАБУС

«ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ»

(назва навчальної дисципліни)

Викладач

Ханова Олена В'ячеславівна

канд. геогр. наук, доцент

е-пошта: e.v.khanova@karazin.ua

телефон: (057) 707-51-60

часи роботи: 9⁰⁰ – 17⁰⁰

Академічний період

1 семестр 2020/2021 н.р.

Академічні години

Середа, четвер

час проведення за розкладом

Місце проведення

ауд. 378, майдан Свободи, 6, м. Харків

Навчальне навантаження

4 кредитів ЄКТС, 120 годин

Пререквізити: вивчення дисципліни передбачає наявність базових знань з географії, історії, інформатики, англійської мови.

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні дисциплін «Конфліктологія та теорія переговорів», «Політологія», «Історія дипломатії та зовнішньої політики», «Теорія міжнародних відносин», «Актуальні проблеми глобалізації та європейської інтеграції», «Зовнішня політика держави», «Сучасні міжнародні відносини».

Призначення навчальної дисципліни: Дисципліна призначена для бакалаврів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини». Вивчення дисципліни «Політична географія світу» має сформувати у студентів наукові уявлення про геопросторову організацію політичного життя суспільства і співвідношення політичних сил на різних ієрархічних рівнях. Важливим завданням є вивчення сучасного політико-географічного положення окремих країн (в т.ч. України), особливостей політико-географічної ситуації в них, головних геополітичних та політико-географічних концепцій їх розвитку.

Цілі курсу:

- аналізувати політико-географічне положення окремої держави;
- виявляти особливості державних кордонів;
- класифікувати держави за політико-географічними ознаками;
- характеризувати форми правління та державного устрою країн світу;
- аналізувати політико-географічну ситуацію в окремій країні чи регіоні;
- виявляти «гарячі точки» на політичній карті світу і пояснювати причини їх виникнення;
- виявляти географічні особливості сучасних воєнно-політичних конфліктів тощо.
- спілкуватися та представляти ефективно дослідницькі ідеї в усній та письмових формах перед фаховою і нефаховою аудиторією;
- демонструвати в умовах усних ділових контактів з використанням прийомів і методів усного спілкування знання в царині міжкультурної комунікації та відповідних комунікативних технологій, застосовувати ситуаційний підхід з метою ефективного виконання професійних обов'язків;
- застосовувати основні міждисциплінарні методи досліджень міжнародних відносин.

Інформаційні ресурси:

Необхідні:

1. Геополітика: енциклопедія. За ред. чл.-кор. НАПН України, проф. Є.М. Суліми / С.В. Юрченко., М. Суліма, М. А. Шепелев, С. А. Шергін. Знання України Київ, 2012. 919 с.
2. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К.: Центр учбової літератури,

2012. 416 с.

3. Лісовський П. М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація : навч. посіб. / П. М. Лісовський. К. : Кондор, 2019. 156 с.

4. Політична географія : навчальний посібник / С.І. Сюткін; Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2017. 120 с.

5. Політична географія світу: Навчальний посібник / В.Стафійчук. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с.

Додаткові:

6. Афанасьев О. Е. Политическое пространство современного мира: Справочник. М.: ФЛИНТА; Наука, 2015. 168 с.

7. Афанасьев О. Е. Путеводитель по современной политической карте мира: Учеб. пособие. М.: РУ-САЙНС, 2017. 176 с.

8. Бусыгина И. М. Политическая география. Формирование политической карты мира. М.: Аспект Пресс, 2017. 383 с.

9. География мира: В 3 т. Т. 1. Политическая география и геополитика: Учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / Под ред. Н. В. Каледина, Н. М. Михеевой. М.: Юрайт, 2017. 295 с.

10. Елацков А. Б. Общая геополитика: вопросы теории и методологии в географической интерпретации. М.: ИНФРА-М, 2017. 251 с.

11. Политическая география: Учеб. пособие для вузов / И. Ю. Окунев. М.: Издательство «Аспект Пресс», 2019. 512 с.

Політика курсу

При вивченні дисципліни «Політична географія світу» навчальним планом передбачено 30 год. лекційних занять, 30 год. практичних занять, 60 год. самостійної роботи здобувача.

Беруться до уваги такі показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів вищої освіти:

– обов’язкове відвідувати занять. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету);

– участь в активних формах навчання на практичних заняттях;

– розробка тематичних презентацій і кейсів;

При вивченні дисципліни «Політична географія світу» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії.

Неприпустимо:

– пропущення занять без поважних причин;

– запізнення на заняття без поважних причин;

– порушення дисципліни на заняттях (здобувач покидає аудиторію та отримує 0 балів);

– несвоєчасне виконання завдань. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку;

– списування при складанні заліку (здобувач отримує 0 балів). Якщо з поважних причин здобувач був відсутній під час проведення контрольного заходу, то йому надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час, в інших випадках здобувач отримує «0» балів.

Обов’язковою вимогою є дотримання норм академічної поведінки та етики.

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3588>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 50% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Протоколи комунікації. Основними каналами комунікації зі студентами є сайт факультету, університетська освітня платформа Moodle, де розміщені основні навчально-методичні матеріали дисципліни – Режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3588> . Консультації з дисципліни проводяться згідно визначеного графіка. Для обміну електронними листами може бути використана електронна скринька викладача.

Форми контролю та критерії оцінювання. При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (практичні завдання, що сприяють засвоєнню теоретичного матеріалу) проводиться у формі виконання командних або персоніфікованих завдань на практичних заняттях, у формі виступів студентів з презентаціями виконаних завдань.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Залік	Сума
P1	P2	P3	P4	P5	P6	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	40	100
7	7	9	10	7	10	10	60		

P1, P2 ... – тематичні розділи дисципліни.

Схема нарахування балів за поточним контролем (виконання практичних завдань з тем дисципліни):

- 7-10 балів - студент цілком і всебічно розкрив сутність питань теми, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 4-6 балів - студент розкрив питання теми у загальних рисах, розуміє їхню сутність, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 1-3 балів - студент не повністю розкрив питання теми у загальних рисах, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно;

– 0 балів - студент не розкрив питання теми, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться в дистанційній формі – Режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=3588> у вигляді тестування (40 тестів x 1 бал), мета якого перевірити знання основних термінів, понять та географічних назв. Час виконання – 45 хвилин.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
1 – 49	не зараховано

КАЛЕНДАР КУРСУ «ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ»

№ тижня (дні тижня)	Тема	Форми організації навчання	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
1 семестр 2020/2021 навчального року				
1	Тема 1. Введення в політичну географію Тема 1. Введення в політичну географію	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
2	Тема 2. Глобальні геополітичні системи Тема 2. Глобальні геополітичні системи	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
3	Тема 2. Глобальні геополітичні системи Тема 2. Глобальні геополітичні системи	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
4	Тема 3. Інтеграцій об'єднання Тема 3. Інтеграцій об'єднання	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
5	Тема 3. Інтеграцій об'єднання Тема 3. Інтеграцій об'єднання	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
6	Тема 4. Держави Тема 4. Держави	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
7	Тема 4. Держави Тема 4. Держави	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
8	Тема 5. Властивості території держави Тема 5. Властивості території держави	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
9	Тема 6. Компоненти території держави Тема 6. Компоненти території держави	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
10	Тема 7. Міжнародні території Тема 7. Міжнародні території	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
11	Тема 8. Залежні території Тема 8. Залежні території	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
12	Тема 9. Столиці та центри Тема 9. Столиці та центри	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
13	Тема 10. Межі та розмежування Тема 10. Межі та розмежування	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
14	Тема 11. Регіони і муніципалітети Тема 11. Регіони і муніципалітети	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
15	Тема 12. Просторова ідентичність Тема 12. Просторова ідентичність	Лекційне заняття Практичне заняття Залік	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, кейсів, підготовка доповідей, презентації.
16-17	Екзаменаційна сесія			
18-19	КАНІКУЛИ			